

Jonatan Folke
Utvecklingschef, Tf. utbildningschef gymnasiet
jonatan.folke@trelleborg.se
0410-73 43 30

Till Kommunledningsförvaltningen

Svar från bildningsförvaltningen angående medborgarförslag gällande porrfilter (dnr KS 2020/616)

Medborgarförslag

”Porrfilter på Trelleborgs alla kommunala skolor, förskolor, bibliotek och wifi nätverk

Det finns ingen teknisk lösning eller så kallat porrfilter på någon kommunal skola i Trelleborg. På internet har våra barn i Trelleborgs skolor rak tillgång till rasistisk, sexistisk och våldsam porr, både frivilligt och ofrivilligt.

Porrindustrins aggressiva marknadsföring når även barn som inte själva söker aktivt efter porr genom bland annat pop-up-annonser, länkade filmer och enkla sökord. Många scener i nätporren innehåller grovt våld och de stora porrhubbarna har pedofila kategorier med hundratusentals pedofila porrfilmer.

Vi reglerar idag barns åtkomst till pornografi och exponering för pornografi UTANFÖR internet. Även om det inte är reglerat i lag har porrbranschen själv sen länge satt 18-års gräns och det är olagligt att t.ex. sätta upp porrbilder på offentliga platser. Vi anser att liknande begränsningar bör ske även på internet i Trelleborg kommuns skolmiljöer.

Som vårdnadshavare förväntar vi oss att skolan, förskolan, bibliotek och kommunens wifi nätverk ska vara en porrfri zon där jag tryggt kan lämna mitt barn för lärande utan risk att exponeras för porr.

Vi vill att det införs ett porrfilter för att begränsa tillgången till skadligt material för barnen när man har internet i skolmiljöer.

Var med och lämna din röst om du håller med!"

Ja till FILTER MOT PORR på Trelleborgs alla kommunala skolor, förskolor, bibliotek och kommunens wifi nätverk."

Bildningsförvaltningen

E-post bildningsforvaltningen@trelleborg.se

Webb www.trelleborg.se

Besöksadress Henry Dunkers gata 1

Postadress Box 79, 231 21 Trelleborg

Telefon 0410-73 30 00

Fakturaadress

Box 173, 231 23 Trelleborg

Org.nr 212000-1199

Svar till medborgarförslaget från bildningsförvaltningen

Inledning

Bildningsförvaltningen ställer sig bakom att det inte på något sätt är önskvärt att barn och unga exponeras för pornografiskt innehåll på internet. Samtidigt behöver vi framhålla medborgarförslaget komplexitet. Ett så kallat ”porrfilter” handlar egentligen om innehållscensur av oönskat och oetiskt innehåll utifrån en teknisk lösning. Redan i den föregående meningen kan man skönja frågans komplexitet. ”Oönskat” och ”oetiskt” är värdeord och tolkas olika beroende på vem som gör tolkningen. Vidare visar den samlade forskningen på området att så kallade porrfilter inte fungerar. Bildningsförvaltningens verksamheter ska vila på forskning beprövad erfarenhet. Nedan ger bildningsförvaltningen sin syn på frågans komplexitet utifrån flera olika perspektiv.

Gränsdragningsproblematiken

Var går gränsen för vad som ska räknas som pornografiskt innehåll? Vem ska bestämma var denna gräns går? Det finns sidor som är ämnade för att informera om konst och annan kultur eller sexualupplysning. På sådana sidor finns det bilder, filmer och berättelser som befinner sig i gränslandet till pornografi. Ett innehållsfilter är egentligen en uppsättning algoritmer i en kod som skapats av en eller flera personer. Riskerna är uppenbara att beroende på vem som har konstruerat filtret, så kommer antingen för mycket eller för lite att filtreras bort. Filtret kommer dessutom att vara en projektion av sin skapares värderingar. Hur säkerställer vi att dessa värderingar konvergerar mot den svenska skolans?

Ett felaktigt inställt filter kan utgöra ett ingrepp i elevers rättigheter att hitta information. Sexualupplysande information fastnar ofta i filter, med en överrepresentation av hbtq-material. Våra elever har rätt att även lära sig sådant de inte vågar fråga en vuxen om. Kanske kan skolan sägas ha ett extra stort ansvar för situationer där elever bara har internet att fråga, där det är otänkbart att använda den egna telefonen eller en dator utanför skolan

Andra gränser som indirekt skapar frågor är var gränserna till annan oönskad eller oetisk information ska gå. På internet finns det sidor som uppmanar till extremism, våld och fanatism. Ska detta också censureras och var ska i så fall gränsen för sådant innehåll dras?

Problemet med falsk trygghet

Ett innehållsfilter på den internetillgång som Trelleborgs kommun tillhandahåller riskerar att invagga vuxna i falsk trygghet. En vanlig skoldag finns det fler privata än kommunala enheter som är uppkopplade mot internet. Ett innehållsfilter kommer alltså endast att kunna styra informationen i en begränsad andel av alla enheter som är uppkopplade mot internet. Risken är att vuxenvärlden invaggas i falsk trygghet om ett innehållsfilter införs. Problemet med tillgång till oönskat och oetiskt material kommer nämligen att bestå, men flytta till andras enheter. Ett innehållsfilter får inte det filtrerade innehållet att försvinna.

Skolan har ett utbildningsuppdrag. Vi har ansvaret att lära ut strategier för att undvika sådant som är olämpligt och olagligt på nätet.

Innehållsfilter fungerar inte

Det finns inte en enda forskningsstudie som visar att exponeringen minskar i miljöer där man har filter på enheterna. Det finns både leverantörer och debattörer som hävdar motsatsen, men några forskningsstudier har till dags datum inte kunnat presenteras. Detta är viktigt att framhålla att skolans arbete ska vika på beprövad erfarenhet vetenskaplig grund. Det finns en total avsaknad av vetenskaplig grund som motiv för att införa innehållsfiltrering.

Innehållsfilter är dyra

Innehållsfiltrering tar stora resurser i anspråk att införa och underhålla. Det är utbildningsförvaltningens åsikt att dessa resurser kan användas till mer angelägna saker än innehållsfilter.

Sammanfattande kommentar

Ett innehållsfilter måste vara anpassat efter den svenska skolans värdegrund. Det finns inga prejudikat och ingen praxis att luta sig mot för att bestämma var gränsen mellan pornografi och annat innehåll ska gå. Om Trelleborgs kommun väljer att införa ett innehållsfilter är det viktigt att inte invaggas i falsk trygghet om att våra barn och elever inte längre skulle ha tillgång till pornografiskt innehåll på internet. Pornografin på internet försvinner inte genom införande av ett innehållsfilter. Forskningen visar att innehållsfilter inte har någon effekt. Sammanfattningsvis ställer sig utbildningsförvaltningen tveksam till att lägga resurser på införande och underhåll av innehållsfilter. Vi tror på att utbilda våra elever inom sexualkunskap och att lära ut strategier för att undvika sådant som är olämpligt och olagligt på nätet.